

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Aan de heren en dames burgemeesters en
schepenen

CONTACT Jimmy NYS
T +32(0)28003240
F +32(0)28003800
jnys@gob.brussels

ONZE REF. 2020-016442
OMZ 2021/05

UW REF.

09003c148016d79d

BETREFT Omzendbrief betreffende de participatieve begroting voorzien in artikel 258bis van de
Nieuwe Gemeentewet

BIJLAGEN

BRUSSEL 24 NOV. 2021

Geachte heren, geachte dames, burgemeesters en schepenen,

Artikel 258bis van de Nieuwe Gemeentewet bepaalt het volgende: *“De gemeenteraad kan een deel van de begroting, de zogenaamde participatieve begroting, besteden aan projecten afkomstig van buurtcomités of burgerinitiatieven, op voorstel van een jury die in meerderheid bestaat uit burgers die hun verblijfplaats hebben in de gemeente en geen zitting in de gemeenteraad hebben.”*

Een participatieve begroting (of burgerbudget) is een openbaar beleid bedoeld om de maatschappij te betrekken bij het bestedingsproces van de openbare middelen. Het doel is de bewoners en gebruikers van de gemeente, verenigingen en collectieven te betrekken bij de bestemming van een bepaald budget door middel van voorstellen voor acties, projecten, de selectie ervan, en indien het geval, de realisatie ervan. Het is een concrete oefening in directe democratie die de transparantie van het openbaar beleid versterkt. Door middel van de participatieve begroting nodigt de gemeente haar inwoners uit om rechtstreeks betrokken te zijn bij het beheer ervan.

Brussel Plaatselijke Besturen ontving in 2020 een aantal gemeentelijke reglementen betreffende de participatieve begroting. Sommige van deze reglementen waren juridisch gezien problematisch waardoor ze het onderwerp uitmaakten van maatregelen van toezicht. Met deze omzendbrief wil ik daarom de aandacht van de gemeenten vestigen op bepaalde principes die gerespecteerd moeten worden en goede praktijken delen door de voorbeelden van implementatie van deze bepaling te belichten die geacht worden in overeenstemming te zijn met de wet.

1. Rechtsgrond

Zodra de wetgever de intentie heeft om het - weliswaar embryonale - wettelijk kader voor "participatieve begrotingen" vast te stellen, moeten de gemeenten er naar verwijzen als rechtsgrond en dus op zijn minst verwijzen naar artikel 258bis van de nieuwe gemeentewet in de preambule van de beslissing tot vaststelling van een reglement hierover.

2. De bevoegdheid om financiële middelen toe te wijzen.

Krachtens het beginsel van eenheid van de begroting, dat zijn juridische uitdrukking vindt in artikel 5 van het koninklijk besluit van 2 augustus 1992 houdende het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit, moet de begroting een limitatieve opsomming geven van de uitgaven die voor het betrokken jaar zijn gepland.

Het voornoemde artikel 5 bepaalt in dit verband het volgende: "*De begroting omvat de precieze raming van alle ontvangsten en uitgaven die in de loop van het financieel dienstjaar kunnen worden gedaan, met uitzondering van de geldverrichtingen voor rekening van derden of die slechts de thesaurie treffen.*"

Ik vestig dus uw aandacht op het feit dat het alleen aan de gemeenteraad toekomt om te beslissen over de verdeling van de financiële middelen van de gemeente.

Wat dit betreft kan er aan worden herinnerd dat het voorontwerp van ordonnantie dat aan de oorsprong ligt van de huidige bepaling, in zijn oorspronkelijke versie, het beheer zelf van de participatieve begroting toevertrouwde aan de buurtcomités of burgerinitiatieven waarvan het project weerhouden werd, en dit onder toezicht van een personeelslid van de gemeente. Echter, wanneer zij werd verzocht uitspraak te doen over dit voorontwerp van ordonnantie merkte de Afdeling wetgeving van de Raad van State op dat:

"Een systeem waarbij beslissingen over de besteding van de financiële middelen van de gemeente en de besteding daarvan in termen van besteding, niet door de gemeente zelf worden genomen, maar door individuen die in 'buurtcomités' of 'burgerinitiatieven' zijn verenigd is niet verenigbaar met artikel 162, tweede lid, 2°, van de Grondwet, dat voorziet in de toerekening aan gemeenteraden van alles wat van gemeentelijk belang is (adviezen nr. 50.714 en 44.783 / 2 / V)."

Het ontwerp de bepaling werd herzien door de Brusselse wetgever om met deze opmerking rekening te houden.

Het artikel 258bis van de Nieuwe Gemeentewet waarvan de tekst hoger werd vermeld geeft duidelijk aan dat de "definitieve" keuze met betrekking tot de toewijzing van de financiële middelen van de gemeente bij de gemeenteraad ligt.

Dienvolgens kan een gemeentelijk reglement tot uitvoering van artikel 258bis van de Nieuwe Gemeentewet niet bepalen dat het (de) buurtcomité(s) verantwoordelijk is (zijn) voor de verdeling van het beschikbaar gestelde investeringsbudget onder de thema's die eerder geïdentificeerd

zouden zijn als prioritair, noch voorzien in een beslissingsrecht van een buurtcomité over het gebruik van de voorziene middelen.

Het komt toe aan de gemeenteraad om de definitieve beslissing over de toewijzing van de begroting te nemen, zelfs wanneer deze toewijzing door burgers wordt voorgesteld aan het einde van een proces dat "participatieve begroting" wordt genoemd. De burgerjury kan wel voorstellen doen voor projecten waaraan de middelen voorzien in de participatieve begroting kunnen worden besteed. Het is echter de gemeenteraad, en uitsluitend de gemeenteraad, die de uiteindelijke beslissing neemt over deze projecten en besteding van middelen.

3. De samenstelling van de buurtcomités of initiatieven.

A) Naleving van het gelijkheidsbeginsel

Artikel 258bis voorziet dat er geen gemeenteraadsleden in de jury mogen zetelen.

Wat betreft de samenstelling van buurtcomités of jury's, bevatten bepaalde reglementen die werden onderworpen aan het administratief toezicht bepalingen die in strijd waren met het gelijkheidsbeginsel.

Ik vestig dienvolgens uw aandacht op het feit dat het als het de gemeenteraad vrij staat om te bepalen welke functies onverenigbaar zijn met het lidmaatschap van de jury betreffende de participatieve begroting, het essentieel is rekening te houden met de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie, de vrijheid van meningsuiting en het recht op vereniging.

Daarom moet men voorzichtig zijn bij de vaststelling van mogelijke onverenigbaarheden, zodat deze niet in strijd zijn met bepaalde fundamentele beginselen.

De artikelen 10 en 11 van de Grondwet verankeren de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie en verbieden bijgevolg de uitvoering van de regelgevende macht van de gemeenteraad op basis van een ongerechtvaardigd en onevenredig onderscheid tussen categorieën van burgers in een vergelijkbare situatie.

Als een gemeente voornemens is onderscheid te maken door categorieën burgers uit te sluiten van de geschiktheid om benoemd te worden tot lid van een 'buurtcomité', moet zij op zijn minst aantonen dat het onderscheid is gebaseerd op een objectief criterium, dat het een legitiem doel nastreeft en dat het niet onevenredig is. Volgens de Raad van State moet een dergelijke rechtvaardiging worden beoordeeld "*rekening houdend met het doel en de effecten van de bekritiseerde maatregel, alsook met de aard van de betrokken beginselen.*" (zie onder andere R.v.St., nr. 245.099 van 4 juli 2019).

De vereiste rechtvaardiging houdt in dat men in de regelgevingshandeling zelf, in de preambule of in het administratief dossier waarop deze is gebaseerd, de motivering kan vinden die de gemeente ertoe bracht af te wijken van de strikte naleving van de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie.

Een maatregel die sommige burgers de uitoefening van verschillende grondrechten ontnemt (bijvoorbeeld de vrijheid van meningsuiting die wordt gegarandeerd door de artikelen 19 van de Grondwet en 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), of de recht om deel te nemen aan de uitvoering van openbare aangelegenheden, gegarandeerd door artikel 25, a) van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten), moet in verhouding staan tot het doel ervan. Hij kan dus geen grotere inbreuk maken op de rechten van de belanghebbenden dan nodig om het nagestreefde doel te dienen.

Volgens de Raad van State in zijn advies nr. 39.825: *"moeten de beperkingen die worden gesteld aan de uitoefening van lokale politieke activiteiten worden geanalyseerd als inmenging in de vrijheid van meningsuiting"*, en in het bijzonder het recht om informatie en ideeën te communiceren aan derden in de politieke context ". *"Het lijkt niet te ontkennen dat de deelname van een burger aan een buurtcomité een vorm is, zeker vernieuwend, van burgerparticipatie in het politieke leven en bijgevolg een sui generis vorm van" lokale politieke activiteiten "*. Volgens artikel 2 van het in bovenstaand advies door de Raad van State onderzochte reglement zijn de buurtcomités namelijk in het bijzonder verantwoordelijk voor *"het formuleren van adviezen en aanbevelingen over het structureren van projecten die verband houden met het leven en de ontwikkeling van de wijk en die onder het gemeentelijk optreden vallen"*. Het recht om deel te nemen aan deze activiteiten van algemeen belang, of in ieder geval niet willekeurig daarvan uitgesloten te worden, wordt daarom gegarandeerd door het recht op vrijheid van meningsuiting. Bovendien luidt artikel 25, a) van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, dat betrekking heeft op de rechten van burgers om deel te nemen aan het openbare leven, als volgt:

"Elke burger heeft het recht en dient in de gelegenheid te worden gesteld, zonder dat het onderscheid bedoeld in artikel 2 wordt gemaakt en zonder onredelijke beperkingen :

- a) deel te nemen aan de behandeling van openbare aangelegenheden, hetzij rechtstreeks of door middel van vrijelijk gekozen vertegenwoordigers;"*

Volgens de commentaar bij deze bepaling, opgesteld door het VN-Mensenrechtencomité op 27 augustus 1996:

"... Artikel 25 verplicht staten om wetgevende of andere maatregelen te nemen die nodig kunnen zijn om ervoor te zorgen dat burgers de effectieve mogelijkheid hebben om de rechten uit te oefenen die het beschermt.

[...]

Alle burgers moeten deze rechten genieten zonder enig onderscheid, in het bijzonder naar ras, huidskleur, geslacht, taal, religie, politieke mening of enige andere mening, van nationale of sociale oorsprong, rijkdom, geboorte of enige andere situatie.

[...]

Burgers kunnen rechtstreeks deelnemen door deel te nemen aan volksvergaderingen die bevoegd zijn om beslissingen te nemen over zaken van lokaal belang of over zaken die van belang zijn voor een bepaalde gemeenschap en in organen die zijn opgericht om de burgers te vertegenwoordigen in overleg met de administratie. In gevallen waarin is voorzien in een vorm van directe participatie van burgers, mag om de in artikel 2, lid 1, genoemde redenen geen onderscheid worden gemaakt tussen burgers met betrekking tot de mogelijkheid om deel te nemen en mag er geen onredelijke beperking worden opgelegd.

[...]

De burgers nemen ook deel door de richting van openbare aangelegenheden te beïnvloeden door middel van openbaar debat en dialoog met hun vertegenwoordigers of door hun vermogen om zich te organiseren. Deze deelname wordt bevorderd door het recht op vrijheid van meningsuiting, vergadering en vereniging te garanderen.

[...]

De vrije communicatie van informatie en ideeën over openbare en politieke aangelegenheden tussen burgers, kandidaten en gekozen vertegenwoordigers is essentieel voor de volledige uitoefening van de rechten die worden gegarandeerd in artikel 25. Dit vereist een vrije pers en andere media die commentaar kunnen geven op elke openbare kwestie zonder censuur of beperking, en in staat om de publieke opinie te informeren. De rechten die worden gegarandeerd in de artikelen 19, 21 en 22 van het Verdrag moeten volledig worden gerespecteerd, meer bepaald de vrijheid om deel te nemen aan politieke activiteiten, individueel of via politieke partijen en andere organisaties, de vrijheid om te debatteren over openbare aangelegenheden, om vreedzame demonstraties en vergaderingen te houden, kritiek uiten en oppositie tonen, politieke teksten publiceren, campagne voeren voor verkiezingen en politieke ideeën verspreiden."

Bijgevolg moeten de uitsluitingen waarin die in het reglement worden voorzien, of zij nu worden gezien vanuit het oogpunt van constitutioneel recht of dat van internationaal recht, op zijn minst gebaseerd zijn op legitieme, concrete en voldoende motieven.

Het is dus nodig dat een reglement betreffende de participatieve begroting een duidelijke definitie bevat van de categorieën van burgers waarop een onverenigbaarheid betrekking heeft en dat deze vastgestelde onverenigbaarheden gerechtvaardigd worden door pertinente motieven.

Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn voor personen die zich in een situatie van belangenconflicten bevinden. Let op, de loutere mogelijkheid dat er ooit een belangenconflict zou kunnen optreden is niet voldoende. Gezien de zeer uiteenlopende terreinen waarop de buurtcomités hun adviesbevoegdheid zullen uitoefenen, is het waarschijnlijk dat, in abstracte zin, elke burger potentieel "in een situatie van belangenconflicten" verkeert. Het belangenconflict zal zich echter alleen echt voordoen bij de behandeling van een specifiek geval. De algemene en a priori uitsluiting van mensen "in een situatie van belangenvermenging" is onevenredig. Er moet in het reglement worden voorzien in een verplichting voor een persoon om te verklaren dat hij niet kan zetelen wanneer deze zich tijdens het onderzoek van een bepaalde kwestie in een belangenconflict bevindt.

Daarenboven kan men zich de vraag stellen hoe problematisch een belangenconflict is binnen een orgaan dat louter een advies kan geven, doch niet zelf kan beslissen over de aanwending van middelen uit de begroting.

Elke onverenigbaarheid die wordt vastgelegd dient voldoende te worden gemotiveerd in het licht van bovenstaande uiteenzetting.

Voorbeelden van bepalingen die niet voldoen aan het gelijkheidsbeginsel:

- “Iemand die zich bij de voorbij gemeenteraadsverkiezingen heeft verkiesbaar gesteld” doch niet werd verkozen, uitsluiten van deelname aan een buurtcomité. Deze persoon heeft feitelijk geen zitting in de gemeenteraad. Zijn vrijheid van meningsuiting en zijn recht om deel te nemen aan de uitvoering van openbare aangelegenheden hebben tot gevolg dat de loutere deelname aan de verkiezingen niet voldoende reden is om deze persoon uit te sluiten van lidmaatschap van een buurtcomité.
- “Personeel van instanties die middelen ontvangen van de gemeente” uitsluiten. Dit is uiteraard ook een veel te ruime onverenigbaarheid. Zelfs indien deze instanties moeten voldoen aan de regels inzake overheidsopdrachten, staat het niet vast dat hun personeelsleden of zelfs bestuurders noodzakelijkerwijze een belangenconflict zullen hebben inzake de materies waarover een buurtcomité kan beraadslagen.

B) Beginsel van de rechtszekerheid

Het reglement dat art. 258bis van de Nieuwe Gemeentewet uitvoert moet voldoende duidelijk en precies zijn. Uit de regels moet zeer precies blijken aan welke voorwaarden personen moeten voldoen om deel uit te maken van een buurtcomité zoals voorzien in artikel 258bis. Er moet ook duidelijk worden omschreven hoe de leden van de adviesraden worden geselecteerd.

Men kan er bijvoorbeeld voor kiezen de leden aan te duiden bij loting. Indien men bij de loting stelt dat om een zo divers mogelijke samenstelling van het buurtcomité te bekomen rekening zal worden gehouden met leeftijd, geslacht, adres of relatie met de buurt, dan moet ook heel precies worden bepaald op welke manier met elk apart criterium rekening wordt gehouden en moet elk criterium duidelijk zijn omschreven.

Enkele voorbeelden:

-Indien het reglement stelt dat enkel bewoners van de buurt lid mogen zijn het van buurtcomité, dan moet duidelijk omschreven worden welke straten deel uitmaken van die buurt.

-Indien leden van het buurtcomité een relatie met de buurt dienen te hebben, dan moet er worden uitgelegd wat deze relatie kan zijn. Bijvoorbeeld in die welomschreven buurt wonen, er werken, lid zijn van een vereniging die in die buurt is gevestigd,

4. Subsidies

De toekenning van subsidies door de gemeenten verschilt van het participatieve adviesmechanisme. Volgens de wetgevende afdeling van de Raad van State sluit een proces zoals het participatief budget de toepassing van de wet van 14 november 1983 betreffende de toekenning van subsidies door de gemeenten niet uit, wanneer de toepassingsvoorwaarden van deze wet worden nageleefd en daarom is het, waar van toepassing, noodzakelijk om de naleving van de vereisten van deze wetgeving te verzekeren (afd. Wetgeving R.v.St., advies nr. 50.714/4 van 11 januari 2012). Onder het participatieve adviesmechanisme vatten de burgercomités de prioritaire behoeften samen van burgers en deze worden vervolgens door de gemeente geraadpleegd vóór de stemming over de begroting. Onder toelage in de zin van de wet van 14 november 1983 dient te worden verstaan elke tegemoetkoming, elk voordeel of elke hulp, ongeacht de vorm of de benaming ervan, met inbegrip van de zonder interest verleende terugvorderbare voorschotten, toegekend ter bevordering van voor het algemeen belang

dienstige activiteiten, Een toelage in de zin van deze wet kan ook worden toegestaan nadat een burgercomité haar advies heeft gegeven.

5. Soort uitgaven

Een project hoeft niet noodzakelijk betrekking te hebben op investeringsuitgaven en dus onder de buitengewone begroting te vallen. Een dergelijke beperking komt niet voor in het voornoemde artikel 258bis, noch in de voorbereidende werkzaamheden. De burgerinitiatieven kunnen bijvoorbeeld ook uitgaven betreffen die onder gewone lopende uitgaven kunnen terecht komen.

6. Boeking

De participatieve begroting wordt als volgt geboekt in de gemeentebegroting:

- Ofwel weet de gemeente reeds bij de opmaak van de gemeentebegroting welke projecten zullen worden uitgevoerd in het kader van de participatieve begroting : de gemeenten dienen dan de uitgaven te begroten op de functionele en economische codes in functie van de aard van het project en de uitgaven.
- Ofwel wenst de gemeente een enveloppe te voorzien, maar weet ze nog niet welke projecten zullen worden gekozen : in dat geval kan de gemeente uitzonderlijk de participatieve begroting voorzien op functie 000 (Niet op de functie aanrekenbare ontvangsten en uitgaven) en de belangrijkste economische code van de participatieve begroting gebruiken. Eenmaal de projecten bepaald zijn en de aard van de uitgaven gekend is, dient de gemeente de begrotingskredieten met betrekking tot elk project te herboeken naar de juiste functionele en economische codes, via begrotingswijziging.

7. Modelreglement.

In bijlage vindt u een voorbeeld van reglement betreffende de participatieve begroting. Dit wordt jullie louter indicatief en ter inspiratie getoond, als goed voorbeeld. Bij het opstellen van een dergelijk reglement moet uiteraard rekening worden gehouden met de specifieke situatie van uw gemeente en/of uw visie op de uitvoering van deze bepaling. Dit modelreglement is gebaseerd op de het betreffende reglement over deze materie opgesteld door de gemeente Oudergem.

De Minister bevoegd voor de Plaatselijke Besturen,

Bernard Clerfayt

Bijlage bij de Omzendbrief betreffende de participatieve begroting voorzien in artikel 258bis van de Nieuwe Gemeentewet

REGLEMENT BETREFFENDE DE PARTICIPATIEVE BEGROTING

ARTIKEL 1. TOEPASSINGSGEBIED

De participatieve begroting heeft enkel betrekking op het grondgebied van de gemeente. Projecten waarvoor de gemeente niet bevoegd is, komen niet in aanmerking voor de participatieve begroting.

Het budget uit de participatieve begroting laat toe projecten uit te voeren die worden geselecteerd na afloop van een participatieproces van openbare projectoproep. De projecten worden vervolgens uitgevoerd door de gemeentelijke diensten en/of door projectdragers.

ARTIKEL 2. WIJKVERGADERING EN ASSEMBLEE VAN DE INWONERS

De Assemblee van de Inwoners en de Wijkvergaderingen waaruit deze assemblee is samengesteld, hebben de opdracht de toegang tot deelname aan de democratie aan te moedigen en te bevorderen voor alle inwoners of actoren van een wijk en aan te zetten tot een actief en rechtstreeks burgerschap in verband met het dagelijks leven. Deze democratische ruimte heeft de ambitie een plek te zijn waar mensen naar elkaar luisteren, met elkaar overleggen, hun mening kunnen formuleren en waar ze met elkaar beraadslagen.

Een rol van de Assemblee van de Inwoners en van de Wijkvergaderingen is minstens het mee organiseren en begeleiden van de participatieve begroting. Deze mogen tevens advies verlenen en aanbevelingen doen aan de gemeente.

Het gemeentelijk grondgebied wordt verdeeld in xx

De bijlagen bij dit document bevatten de kaart met de verdeling van de gemeente in xx wijken en de stratenlijst.

De Wijkvergaderingen kiezen zelf de namen van deze 10 wijken.

De xx Wijkvergaderingen vormen samen de Assemblee van de Inwoners.

Elke Wijkvergadering bestaat uit 10 vertegenwoordigers die in de betrokken wijk wonen.

Minimaal 8 inwoners worden aangewezen door gestratificeerde loting; deze personen moeten ten minste 18 jaar zijn en in de wijk wonen.

Maximaal 2 inwoners afkomstig van de profielen die het moeilijkst te mobiliseren zijn (bv. jongeren van 18-25 jaar of personen in een precare situatie); ze worden gerekruteerd op vrijwillige basis, in samenwerking met de sociale verenigingssector in de gemeente.

De Wijkvergaderingen houden zo veel mogelijk rekening met het principe van de pariteit tussen vrouwen en mannen.

De samenstelling van de Wijkvergadering is een weergave van de sociaal-demografische samenstelling van de betrokken wijk, volgens de recentste statistische gegevens zoals gepubliceerd door het BISA in het kader van de wijkmonitoring. Voor wijken met meerdere statistische sectoren worden de gegevens verkregen door middel van weging.

De leden van de Wijkvergadering worden benoemd voor een mandaat van 1 jaar dat eenmaal kan worden verlengd voor één jaar, op vrijwillige basis.

De leden van de vergadering worden vervangen indien ze vrijwillig beslissen hun mandaat niet te verlengen na afloop van het eerste jaar, in geval van ontslag, in geval van overlijden of in geval van niet-deelname aan 3 opeenvolgende vergaderingen; ze worden vervangen door personen met een vergelijkbaar profiel die afkomstig zijn van de tweede steekproef van de loting en in een reserve werden geplaatst, i.e. inwoners die zich als vrijwilliger hadden gemeld in antwoord op de uitnodiging die ze hebben ontvangen.

Een Wijkvergadering mag maximaal één lid van eenzelfde huishouden tellen.

Elk lid van een Wijkvergadering is verplicht zichzelf uit te zetten wanneer hij of zij zich tijdens de behandeling van een bepaalde zaak in een toestand van belangenvermenging bevindt.

Zo ze worden geloot, mogen gemeenteraadsleden, raadsleden van het OCMW, leden van het college, ministers en parlementsleden, zich niet kandidaat stellen om lid te worden van een Wijkvergadering. Om de twee jaar vindt een nieuwe loting plaats om de vernieuwing van de Wijkvergaderingen te verzekeren.

ARTIKEL 3. LOTING

Om de personen te kunnen bereiken die het minst geneigd zijn tot deelname en een zo eerlijk mogelijke vertegenwoordiging van de wijk te garanderen, maakt de gemeente gebruik van de techniek van de "gestratificeerde loting".

Op basis van het bevolkingsregister worden 1.000 inwoners per wijk geloot, met inachtneming van het principe van pariteit tussen vrouwen en mannen. Al deze personen ontvangen een brief op naam met uitleg over wat de Wijkvergaderingen zijn en met een uitnodiging om in te schrijven.

Geïnteresseerden schrijven zich in door telefonisch of per e-mail te antwoorden op een vragenlijst. Via de vragenlijst dienen ze de volgende gegevens te verstrekken:

-Naam

-Voornaam

- Geslacht
- Leeftijdscategorie
- Studieniveau
- Beroep
- Taal die de betrokkene wenst te spreken
- Contactgegevens

De vragenlijst brengt ook het vertrouwelijkheidsbeleid van de gemeente in herinnering.

Op basis van de tweede aldus verkregen steekproef vindt een nieuwe loting plaats op basis van sociaal-demografische criteria, met inachtneming van de statistieken van elke wijk. Deze loting wordt verricht door een neutrale derde (bv. <https://www.sortitionfoundation.org/>), op basis van geanonimiseerde gegevens.

Voor elke wijk:

- krijgen ten minste 8 gelote personen onmiddellijk de bevestiging dat ze kunnen zetelen;
- worden maximaal 2 personen geïdentificeerd door de vertegenwoordigers van de verenigingssector;
- personen die niet worden genomen, komen in een reserve terecht en vervangen de leden van de vergadering die zouden vertrekken terwijl het proces nog niet is afgelopen.

De loting vindt om de twee jaar plaats.

ARTIKEL 4. BEDRAG

De participatieve begroting beschikt over een enveloppe die het college elk jaar vastlegt tijdens de maand januari. De enveloppe wordt vastgelegd voor opname in de begroting van het volgende jaar, berekend op basis van het aantal inwoners op 1 januari, met een minimum van € xx per inwoner.

Voor 2021 is het aantal inwoners op 1 januari gelijk aan xxxxxxxx. Zo is de participatieve begroting van het jaar goed voor een bedrag van xxxxxxxx euro.

ARTIKEL 5. KALENDER

Er moeten meerdere fasen worden doorlopen om uit te komen bij de selectie en de tenuitvoerlegging van de projecten.

Stap 1 – Informatie en communicatie over het mechanisme

Stap 2 – Ideeën voor projecten indienen

Stap 3 – Assemblee van de Inwoners: brainstorm en verbetering van de ideeën voor project

Stap 4 – Eerste selectie van de ideeën voor projecten voorafgaand aan de stemming van de inwoners: haalbaarheidsstudie en budgettering van de ingediende ideeën voor projecten

Stap 5 – Validatie door het college van de in aanmerking komende ideeën voor projecten

Stap 6 – Communicatiecampagne en stemming over de geselecteerde ideeën voor projecten

Stap 7 – Bekendmaking van de resultaten

Stap 8 – Opname in de begroting van het volgende jaar

Stap 9 – Assemblee van de Inwoners: evaluatie van het proces

Stap 10 – Uitvoering en opvolging van de projecten

Het college stelt de kalender ten laatste in de maand februari van elk jaar op.

ARTIKEL 6. STAP 1 | INFORMATIE EN COMMUNICATIE OVER HET MECHANISME

Deze stap heeft als doel de bevolking op de hoogte te brengen van het bestaan van dit mechanisme.

Dit gebeurt in de vorm van een oproep om ideeën voor projecten in te dienen, voor de volledige periode waarin bewoners projecten kunnen indienen.

De gemeente maakt gebruik van alle middelen waarover ze beschikt om in verband hiermee te communiceren.

ARTIKEL 7. STAP 2 | INDIENING VAN IDEEËN VOOR PROJECTEN

7.1. Projectdragers

Een project moet worden gedragen:

-ofwel door een enkele natuurlijke persoon. Deze persoon moet ten minste 10 jaar oud zijn en moet in de gemeente wonen op het ogenblik van indiening van het idee voor een project;

-ofwel door een vereniging die actief is op het grondgebied van de gemeente. Een natuurlijke persoon moet deze vereniging vertegenwoordigen; het mag geen politieke partij zijn; onder politiek partij wordt verstaan de vereniging van natuurlijke personen, al dan niet met rechtspersoonlijkheid, die deelneemt aan verkiezingen, met inbegrip gemeenteraadsverkiezingen, en die de totstandkoming van de volkswil

beoogt te beïnvloeden op de wijze bepaald in haar statuten of haar programma met inbegrip van instellingen, verenigingen, groeperingen en regionale entiteiten van een politieke partij, ongeacht hun rechtsvorm, die rechtstreeks verbonden zijn met die politieke partij in de zin van artikel 2, 2 van de ordonnantie van 29 april 2004 betreffende de controle van de verkiezingsuitgaven en de regeringsmededelingen;

-ofwel door een Wijkvergadering die deel uitmaakt van de Assemblee van de Inwoners en door een van haar leden wordt vertegenwoordigd.

Deze personen worden "projectdragers" genoemd.

Wordt het project ingediend door een minderjarig kind van 10 jaar of ouder, dan moet een volwassene handelen als peter of meter en wordt het kind aangewezen tot "projectdrager".

De hierna genoemde personen mogen geen projectdrager zijn noch handelen als peter of meter:

- gemeente- of OCMW-raadsleden,
- leden van het college,
- ministers,
- parlementsleden.

7.2. Projectfiche

Bij aanvang van elke stap wordt een formulier voor indiening van een projectidee, "Projectfiche" genoemd, verdeeld in alle brievenbussen van de gemeente. Dit formulier voor indiening van een projectidee, "Projectfiche" genoemd, bevat alle elementen aan de hand waarvan een project voor de participatieve begroting kan worden opgesteld en ingediend. Het formulier is te vinden op de website van de gemeente; het kan ook per e-mail worden verkregen op eenvoudig verzoek aan de dienst xxxxxxxx(emailadres xxxxxx).

7.3. Nadere regels voor indiening van de ideeën voor projecten

De ideeën voor projecten moeten worden ingediend:

- Via de gemeentelijke website;
- In de daartoe bestemde urnes in het gemeentehuis;
- Per brief aan de dienst xxxxxxxx, adres xxxxxxx.

7.4. Prioritaire thema's

De ideeën voor projecten moeten het mogelijk maken de leefomgeving te verbeteren of de relaties tussen de bewoners te versterken.

De Assemblée van de Inwoners heeft de mogelijkheid andere thema's voor te stellen ter gelegenheid van de jaarlijkse evaluatie van het mechanisme.

7.5. Duur

De ideeën voor projecten kunnen worden ingediend gedurende een periode van 2 maanden die wordt vastgesteld in de jaarlijkse kalender.

ARTIKEL 8. STAP 3 – ASSEMBLEE VAN DE INWONERS: BRAINSTORM EN VERBETERING VAN DE IDEEËN VOOR PROJECTEN

Om hun ideeën voor projecten te verfijnen, nader af te bakenen, uit te testen en/of te groeperen kunnen de inwoners die ideeën overleggen aan de verschillende bevoegde gemeentelijke diensten ter gelegenheid van een brainstormsessie van de Assemblée van de Inwoners. Deze vergadering van de Assemblée vindt ca. 15 dagen vóór de datum van afsluiting van de indiening van de ideeën voor projecten plaats.

Artikel 9. STAP 4 | EERSTE SELECTIE VAN DE IDEEËN VOOR PROJECTEN VOORAFGAAND AAN DE STEMMING VAN DE INWONERS: HAALBAARHEIDSTUDIE EN BUDGETTERING VAN DE INGEDIENDE IDEEËN VOOR PROJECTEN

9.1. Ontvankelijkheidscriteria voor een projectidee

Om ontvankelijk te zijn moet een projectidee voldoen aan de onderstaande criteria:

- gelokaliseerd zijn in de gemeente;
- van openbaar nut/belang zijn en betrekking hebben op een van de thema's zoals genoemd in punt 7.4 ;
- tot de bevoegdheidsdomeinen van de gemeente behoren;
- betrekking hebben op uitgaven die het (de) vastgestelde maximale bedrag(en) niet overschrijden;
- zelfbedruipend zijn: zo het project aanleiding geeft tot werkingskosten, moeten die kosten worden opgenomen in de bestaande werkingskosten van de gemeente;
- nog niet in de uitvoerings- of studiefase verkeren;
- niet behoren tot prestaties van studie of expertise, niet de aankoop van een stuk grond of een lokaal vereisen en ook niet behoren tot het normale en regelmatige onderhoud van de openbare ruimte;
- geen onwettige elementen bevatten en er niet kunnen toe leiden dat er uitsluitend voorrang wordt verleend aan een gender, een gemeenschap, een geloof of een politieke partij of groep noch afbreuk

doen aan de vrijheid van meningsuiting of aansluiting op het vlak van geloof, ideologie of politieke overtuiging;

-geen aanleiding geven tot belangenconflicten of financieel voordeel voor de projectdrager;

-voldoende nauwkeurig zijn opdat de gemeentelijke diensten het op juridisch en technisch vlak zouden kunnen analyseren;

-Het maximale bedrag voor een projectidee is gelijk aan xxxxxxxxx euro incl. btw.

9.2. Analyse van de ideeën voor projecten door de gemeentelijke diensten

In deze fase voeren de bevoegde gemeentelijke diensten de volgende acties uit:

-onderzoek van de ontvankelijkheid van de ideeën voor projecten met inachtneming van de in punt 9.1. vastgestelde ontvankelijkheidscriteria;

-analyse van de technische haalbaarheid en, desgevallend, de juridische haalbaarheid van de ideeën voor projecten;

-berekening van een geraamd budget voor elk projectidee.

Zo een projectidee onuitvoerbaar of ongepast blijkt te zijn of niet voldoet aan de in punt 9.1. vastgestelde criteria, wordt het geweigerd en niet opgenomen in de eerste selectie.

Zo een projectidee aan alle criteria beantwoordt, wordt het opgenomen in de eerste selectie.

De projectdragers krijgen kennis van de ontvankelijkheid van hun projectidee, wat ook de uitkomst is van de analyse. Is het project niet ontvankelijk, dan krijgt (krijgen) de projectdrager(s) kennis van de redenen daarvoor.

Een niet in aanmerking genomen projectidee mag niet opnieuw worden voorgesteld op een latere vergadering van de participatieve begroting, tenzij de nodige correcties zijn aangebracht om rekening te houden met de in punt 9.1. vastgestelde criteria voor ontvankelijkheid.

ARTIKEL 10. STAP 5 | VALIDATIE DOOR HET COLLEGE VAN DE IN AANMERKING KOMENDE IDEEËN VOOR PROJECTEN

Het college valideert de lijst met ideeën voor projecten die de gemeentelijke diensten hebben opgenomen in de eerste selectie, die vervolgens ter stemming wordt overgelegd aan de inwoners, evenals het geraamd budget voor hun uitvoering.

De in aanmerking genomen ideeën voor projecten krijgen het statuut van "gedeelde projecten". De dienst xxxxxxxxx kent een willekeurig nummer toe aan elk project. De projecten worden voorgesteld in de volgorde van de toegekende nummers.

ARTIKEL 11. STAP 6 | COMMUNICATIECAMPAGNE EN STEMMING MET BETREKKING TOT DE PROJECTEN DIE HET VOORWERP ZIJN VAN DE EERSTE SELECTIE

11.1. Communicatiecampagne

De campagne waarin wordt opgeroepen om over de projecten te stemmen duurt 1 maand en valt samen met de periode waarin er kan worden gestemd.

Alle projecten worden gepubliceerd in een catalogus die kan worden geraadpleegd:

-In digitaal formaat, op de gemeentelijke website. De projecten zijn raadpleegbaar volgens diverse filters (ligging, thema enzovoort).

-In papieren formaat, beschikbaar in het gemeentehuis en verdeeld in alle brievenbussen van de gemeente. De projecten worden hier voorgesteld in de volgorde van de toegekende nummers.

De campagne wordt door elke projectdrager gevoerd met eigen middelen en op eigen verantwoordelijkheid. De communicatie door de projectdragers moet steeds blijk geven van welwillendheid en eerbied.

De gemeente stelt digitale dragers ter beschikking van de projectdragers, die ze kunnen aanpassen aan de eigen behoeften; ze kunnen die dragers downloaden (communicatiekit) op de gemeentelijke website.

De gemeente maakt gebruik van alle middelen waarover ze beschikt om te communiceren over de projecten die ter stemming voorliggen. De communicatie van de gemeente is neutraal en moet erop toezien dat een of meerdere projecten geen bijzondere voorkeur krijgen.

11.2. Stemming

De stemverrichtingen vinden plaats gedurende één maand en worden op de laatste dag afgesloten om middernacht. Het college legt de precieze kalender vast.

Al wie ten minste 10 jaar oud is en in de gemeente woont bij aanvang van de stemming, mag aan de stemming deelnemen.

Elke deelnemer stemt voor de projecten van zijn of haar keuze binnen een "korf" waarvan het bedrag overeenstemt met het bedrag van de participatieve begroting. Er is geen verplichting om de korf volledig te gebruiken.

Er kan worden gestemd op verschillende manieren:

-online op de gemeentelijke website;

-per telefoon op het nummer xxxxxxxx.

11.3. Controle

De deelnemers moeten zich voorafgaand aan de stemming identificeren (naam, voornaam, leeftijd, adres):

-online op de gemeentelijke website door middel van een inschrijvingsformulier;

-per telefoon: in dit geval voert de operator de uitgebrachte stem onmiddellijk in op de gemeentelijke website, via een specifieke account van beheerder.

Een persoon kan slechts één stem uitbrengen (telefonisch of online). De dienst xxxxxxxxxxxx controleert de stemlijsten om dubbele stemmen op het spoor te komen. Zo er wordt vastgesteld dat een persoon tweemaal heeft gestemd, wordt zijn stem vernietigd.

Elke deelnemer verleent aan de administratie de toestemming om zijn of haar naam, adres en leeftijd te controleren in het rijksregister.

11.4. Telling

De dienst xxxxxxxxxxxx telt de stemmen onder het toezicht van een aantal inwoners die zich daarvoor als vrijwilliger opgeven.

ARTIKEL 12. STAP 6 | BEKENDMAKING VAN DE RESULTATEN

De stemmen voor elk project worden opgeteld, waarbij dubbele stemmen worden afgetrokken. De projecten die het meeste aantal stemmen krijgen, worden uitgeroepen tot laureaten, totdat de enveloppe is opgebruikt.

Zo drie projecten bovenaan eindigen en samen het bedrag van de enveloppe overschrijden, worden enkel de eerste twee behouden.

Bij gelijke punten tussen twee of meerdere projecten, als gevolg waarvan het totale bedrag van de enveloppe zou worden besteed in geval van selectie, gaat de dienst xxxxxxxxxxxx over tot een loting om het project te kiezen dat uiteindelijk wordt geselecteerd.

De gemeente maakt gebruik van alle middelen waarover ze beschikt om te communiceren over de winnende projecten. Ze worden meer bepaald gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Projecten die niet worden gekozen, kunnen opnieuw worden voorgesteld op een latere sessie van de participatieve begroting.

ARTIKEL 13. STAP 7 | OPNAME VAN DE WINNENDE PROJECTEN IN DE BEGROTING VAN HET VOLGENDE JAAR

De winnende projecten worden opgenomen in het ontwerp van begroting dat voor stemming aan de gemeenteraad wordt overgelegd.

ARTIKEL 14. STAP 8 | EVALUATIE VAN HET PROCES DOOR DE ASSEMBLEE VAN DE INWONERS

De participatieve begroting wordt elk jaar na afloop van de stemverrichtingen geëvalueerd door de Assemblée van de Inwoners, in overeenstemming met het reglement. De Assemblée formuleert aanbevelingen voor verbetering met het oog op de volgende sessies. In voorkomend geval worden die aanbevelingen bij het huidige reglement gevoegd.

ARTIKEL 15. STAP 9 | UITVOERING EN OPVOLGING VAN DE PROJECTEN

15.1. Uitvoering van de winnende projecten

Elk project is uniek en vereist specifieke nadere regels en uitvoeringstermijnen.

De winnende projecten zijn zo nodig het voorwerp van grondige studies en administratieve procedures.

15.2. Opgave van een winnend project

Na afloop van de grondige studiefase of als gevolg van de procedures kan het gebeuren dat een uitverkoren project wordt "opgegeven" wegens technische moeilijkheden of ongunstige meningen die tijdens de procedures worden verleend en waarop niet eerder kon worden geanticipeerd. In dit geval krijgt de projectdrager kennis van de redenen voor de opgave.

15.3. Communicatie over de uitgevoerde projecten

De vorderingen van de winnende projecten kunnen publiekelijk worden gevolgd op de gemeentelijke website.

Er kan op specifieke wijze worden gecommuniceerd met betrekking tot de verwezenlijkingen, bijvoorbeeld door een inhuldiging in aanwezigheid van de projectdrager of door een presentatie in de media.

ARTIKEL 16. BEHEER VAN DE PERSOONSgegevens

Voor elke vraag of klacht met betrekking tot de verwerking van zijn of haar persoonsgegevens kan de deelnemer zich wenden tot de gemeentelijke functionaris voor gegevensbescherming (emailadres xxxxxxxx).

ARTIKEL 17. UITZONDERLIJKE OMSTANDIGHEDEN

De gemeente behoudt zich het recht voor deze operatie van participatieve begroting te onderbreken, te wijzigen, in te korten, te verlengen of te annuleren in geval van overmacht of uitzonderlijke omstandigheden die onafhankelijk zijn van haar wil. Zij kan daarvoor niet aansprakelijk worden gesteld.

